

**MURAT
YAYINLARI**

KAMU PERSONEL SEÇME SINAVI

**GENEL YETENEK TESTİ
GENEL KÜLTÜR TESTİ**

**DENEME TG-9
ÇÖZÜM KİTAPÇIĞI**

Bu testlerin her hakkı saklıdır. Hangi amaçla olursa olsun, testlerin tamamının veya bir kısmının Merkezimizin yazılı izni olmadan kopya edilmesi, fotoğrafının çekilmesi, herhangi bir yolla çoğaltılması, yayımlanması ya da kullanılması yasaktır. Bu yasağa uymayanlar gerekli cezai sorumluluğu ve testlerin hazırlanmasındaki mali külfeti peşinen kabullenmiş sayılır.

ÇÖZÜMLER

• GENEL YETENEK •

1. D Soru kökünde verilen “Ek tohumun hasını, çekme yiyecek yasını” sözü, bir atasözüdür. Bu atasözünün anlamı “bir girişimden iyi sonuç almak isteyen, o işin temelini sağlam kurmalıdır” şeklindedir. Buna göre bu sözle vurgulanmak istenenin D seçeneğinde verildiği anlaşılmaktadır.

2. D Öncülde verilen cümlede insan vücudunun dış görünüşü olarak simetrik bir özellik taşıdığından söz edildiği görülmektedir. Cümlede geçen “ancak” bağlacı ise düşüncenin yönünü tersine çevirmekte ve cümlede geçen “karaciğer sağdadır, kalp ve dalak soldadır” ifadelerinde de bazı organların karşıt yerlerde olduğu açıklanmakta, bir anlamda örnekleme yapılmaktadır. Buna göre cümledeki boşluklara sırasıyla “sahipmiş gibi”, “asimetrisinin” ve “söz gelimi” ifadelerinin getirilmesi gerektiği anlaşılmaktadır. Bu ifadeler getirildikten sonra ortaya çıkan cümle şu şekildedir:

*İnsan vücudu dış görünüş itibarıyla tam bir simetriye **sahipmiş gibi** görünmektedir ancak ayrıntıya girildiğinde bu simetrisinin gerisinde gizemli bir **asimetrisinin** varlığı kolayca görülebilir; **söz gelimi** karaciğer sağdadır, kalp ve dalak soldadır.*

3. B Öncülde verilen sözler incelendiğinde yüklem değeri taşıyan sözün III numaralı “sistemin kontrolünü sağlamaktadır” ifadelerinde yer aldığı görülmektedir. Bu söz öbeği, sona yani en sağa çekilip diğer sözler dil bilgisi ve anlam özellikleri çerçevesinde sıralandığında sıralama IV-I-II-V-III biçimindedir ve baştan üçüncü, II numaralı sözdür.

4. E Türkçede “bir şeyin gerekenin veya mantığın tersine olarak yapıldığı” anlamı “rağmen” veya “karşın” edatlarıyla sağlanır. Öncülde verilen cümleler bu bağlamda değerlendirildiğinde parçanın V numaralı “Büyük bir filozof ve bilim insanı olmasına rağmen uzun yıllar Doğu’da ve Batı’da yalnızca tıp alanının bir ustası olarak otorite kabul edilmiştir.” cümlesinde İbn Sina’nın aslında bir filozof, bilim insanı olması karşılığında sadece tıp alanında öncelenmiş biri olduğu açıklanmıştır. Bu da “rağmen” ifadesiyle yapılmıştır.

5. A Öncülde verilen parçadaki “inatçı” sözcüğü “grip” adını nitelediğinden niteleme sıfatı; “Kütüphanem” ve “burnum” sözcüklerindeki “-m” eki “benim” kişi zamirine aitlik anlamı sağlayan iyelik zamiri; “belimi bükmüş” ifadesi bir deyim (belini bükmek) olduğundan anlamca kaynaşmış birleşik fiil; “yardım eli” ve “Meydan çeşmesi” gibi söz öbekleri iki ismin tamlama kurmasıyla oluştuğundan ve tamlayandaki isimler tamlayan ilgi durumu ekini almadığından belirtisiz isim tamlamasıdır. Buna göre B, C, D ve E seçeneklerinde verilenler öncüldeki parçada vardır. Ancak parçada ilgi eki kullanılmamıştır. Türkçede ilgi eki, “-ki”dir. Bu ek isim soylu sözcüklere gelerek onlardan işaret sıfatı yapar ya da tamlayan eki almış isimlere tamlayan ekinden sonra bağlanarak tamlanandaki adın yerini tutar: evdeki eşyalar, evinki vb.

6. D Seçeneklerde verilen cümlelerde “-cık, -cik” ekini almış sözcükler incelendiğinde A seçeneğindeki cümlede geçen “alçacık” sözcüğünün “tepe”; B seçeneğindeki cümlede geçen “minicik” sözcüğünün “el”; C seçeneğindeki cümlede geçen “kısacık” sözcüğünün “film” ve E seçeneğindeki cümlede geçen “küçücük” sözcüğünün “dünya” adını nitelediği görülmektedir. Buna göre söz konusu sözcükler tür bakımından sıfattır. Ancak D seçeneğindeki cümlede geçen “kedicik” sözcüğü bir varlık adıdır, dolayısıyla tür bakımından ötekilerden farklıdır.

7. D Öncülde verilen I numaralı “aktarımı” sözcüğündeki “-ı” eki, “bilgi” adına; II numaralı “altına” sözcüğündeki “-ı” eki, “yer” adına; III numaralı “üzerinden” sözcüğündeki “-i” eki, “uydular” adına ve V numaralı “dalgaları” sözcüğündeki “-ı” eki, “radyo” adına aitlik anlamı veren birer tamlanan ekidir. Ancak IV numaralı “talebi” sözcüğündeki “-i” eki, “karşılama” fiilinden etkilenen varlığı yani nesneyi göstermektedir. Bu bakımdan ek, belirtme durumu (hâl) ekidir.

E seçeneği:

Deniz kıyısı boyunca uzanan yolda sabaha karşı arabayla giderken / güneş / kendini göstermişti.

Zarf tümleci Özne Yüklem

Buna göre öncüldeki cümle ile öge dizilişi bakımından özdeş olan cümle, C seçeneğinde verilmiştir.

8. C Öncülde verilen cümlelerin öge çözümlemesi şu şekildedir:

Çatalhöyük’e 8 bin 500 yıl önce gömülmüş kırk insan bedeni üzerinde yapılan DNA testleri /

Özne

çarpıcı sonuçlar / ortaya koydu.

Nesne Yüklem

Seçeneklerde verilen cümlelerin öge çözümlemesi ise şu şekildedir:

A seçeneği:

Dünyanın en yaşlı mantar fosili / “Northwestern

Özne

Territories” olarak adlandırılan bölgedeki kayalıklarda birikmiş tortul kayaçlarda / bulundu.

Dolaylı tümleç Yüklem

B seçeneği:

Büyük bir heyecanla beklenen sınav sonuçları /

Özne

birkaç gün sonra / açıklanır.

Zarf tümleci Yüklem

C seçeneği:

Not tutma / derslerden edinilen bilgilerin kalıcılığını /

Özne

Nesne

sağlar.

Yüklem

D seçeneği:

Son yıllarda / bilim insanları / giyilebilir teknolojiler

Zarf tümleci Özne Zarf tümleci

üretmek için / çalışıyor.

Yüklem

9. B Öncülde verilen parçanın I numaralı cümlesinde yüklem “tanınır”, III numaralı cümlesinde “benimsemiş”, IV numaralı cümlesinde “yazmış” ve V numaralı cümlesinde “birleştirmiştir” çekimli fiilleridir. Bu durumda I, III, IV ve V numaralı cümleler, yüklemine göre fiil cümlesidir. Ancak II numaralı cümlede yüklem “...deneme tarzındadır” söz öbeğidir ve isim soyludur. Bu nedenle II numaralı cümle, yüklemine göre isim cümlesidir ve ötekilerden farklıdır.

10. A Öncülde verilen parçadaki II numaralı “Dünya’ya” sözcüğü gezegen anlamında kullanıldığından bir özel adı örneklendirmiş ve doğru yazılmıştır. III numaralı “öngörude” sözcüğü ise bitişik yazılan birleşik kelimeler kuralına göre doğru yazılmıştır. IV numaralı “simülasyon” ve V numaralı “küresel ısınma” sözcüklerinin yazımında da herhangi bir yanlışlık yapılmamıştır. Ancak kurum, kuruluş, kurul vb. adına getirilen ekler kesme işareti ile ayrılmaz kuralına uyulmadığından I numaralı “Bristol Üniversitesi’nden” ifadesinin yazımı yanlıştır. Bu ifadenin “Bristol Üniversitesinden” şeklinde yazılması gerekirdi.

11. D Öncülde verilen parçadaki ilk boşluk cümlelerin öznesinden hemen sonrayı gösterdiğinden ve öznenin sonra eş görevli söz öbekleri sıralandığından bu boşluğa noktalı virgül; iki, üç ve dördüncü boşluklar ise eş görevli sözcük ya da söz öbeklerinin arasında olduğundan bu boşluklara virgül; beşinci yani son boşluk da anlamca tamamlanmış cümlelerin sonunda yer aldığından bu boşluğa nokta getirilmelidir. Buna göre boşluklara getirilmesi gereken noktalama işaretleri (;) (,) (,) (,) (,) şeklindedir.

12. B Öncülde verilen dizeler seçeneklerdeki kavramlar açısından incelendiğinde ortaya çıkan analiz şu şekildedir:

Ünlü düşmesi

Kadrini → Kadir – i – n – i

Şükretmek → Şükür + etmek

Ünlü daralması

anlıyorum → anla – yor – um

yaşıyorum → yaşa – yor – um

Ünsüz yumuşaması

olduğunu → ol – duk – u – n – u

Ulama

Yaşım ilerledikçe daha çok anlıyorum

Ne büyük nimet olduğunu ah ey güzel gün vb.

Buna göre A, C, D ve E seçeneklerinde verilenler, öncüldeki dizelerde vardır. Ancak bu dizelerde ünsüz düşmesi yoktur. Ünsüz düşmesi, sonunda “k” sesi bulunan sözcüklerde görülür. Bu sözcüklere küçültme eki (-cık, -cik; -cak, -cek) geldiğinde sözcüğün sonunda yer alan “k” sesi düşer: alça-cık (alçak-cık), küçücük (küçük-cük) vb.

13. D Numaralanmış cümlelerin anlamlı bir bütün oluşturması için doğru sıralama “III – IV – II – V – I” şeklinde olmalıdır.

14. A Öncülde verilen numaralanmış cümleler içerikleri bağlamında değerlendirildiğinde II, III, IV, V ve VI numaralı cümlelerde Çamlıdere’nin tarihçesinin konu edildiği ve bu cümlelerin bir anlam bütünlüğü yakaladığı görülmektedir. Ancak parçanın I numaralı “Çamlıdere evleri başlıca beş tipten oluşur, bunlardan biri de ‘tuğla dolgu tip’ yani ağırlıklı olarak tuğla dolgu tekniğiyle inşa edilmiş ev tipidir.” cümlesinde Çamlıdere evleri ile ilgili bilgi verilerek parçanın anlam bütünlüğü bozulmuştur.

15. E Öncülde verilen diyalogdaki ilk parçada “Bunun temel nedeni ve belirleyicisi çocuktur. Çocuk, somut varlıklarla kolayca özdeşleşir. Çocuğun ona okunan ve anlatılan öykülere ilgi duymasının temel nedeni kahramanların somut varlıklar olmasıdır...” ifadeleri ile çocukların öykülere eğilim göstermelerinin gerekçelerinin açıklanmaya çalışıldığı görülmektedir. İkinci parçada ise “Merak uyandıran her konu, onların ilgisini çeker. Gerçeği kavramaya başladıkça öyküye yönelir bir çocuk. Okuma ilgisi ve olgunluğu geliştikçe de romana açılır...” ifadeleri ile çocukların ne tür konulara ilgi duyacağının açıklanmaya çalışıldığı görülmektedir. Buna göre öncüldeki diyalogda I numaralı yere “Çocuklar niçin daha çok öykü türündeki eserleri sever ya da okumayı tercih eder?” sorusu, II numaralı yere de “Sizce hangi konular çocukların daha çok dikkatini çeker ya da onlar tarafından beğenilir?” sorusu getirilmelidir.

16. E Öncülde verilen parçada geçen “Onların parçalarını bir araya getirdim ve doğruyu yakaladıkları köklerden dalları açığa çıkardım. Sonucunda da içi ve dışı aydınlık, olağanüstü çalışan örnekler icat ettim” ifadeleri I numaralı “Belli bir birikimi, yaratıcılık için basamak oluşturabilir” yargısını; “...Onlar bu araçları tam olarak tasvir etmedikleri gibi hiçbirini için de doğru yöntemler uygulamamışlardı. Çünkü parçaların yapılış bilgisini uygulamalı olarak kanıtlamamışlar, böylece doğru ile yanlış arasında kararsız kalmışlardı. Onların parçalarını bir araya getirdim ve doğruyu yakaladıkları köklerden dalları açığa çıkardım...” ifadeleri de II numaralı “Bilimsel çalışmalarda başarıya ulaşmak için yöntem seçimi oldukça önemlidir.” ve III numaralı “Teoride üretilen bilginin hayata geçirilmesi, istenen sonucu elde etmeye olanak tanır.” yargısını doğrulamaktadır.

MURAT YAYINLARI

MURAT YAYINLARI

17. B Öncülde verilen parçada yazma süreci ile ilgili görüşler açıklanmaktadır. Parçada geçen "...Yazar olmak isteyen; okuyarak, sinema veya tiyatro izleyerek, müzik dinleyerek, çevresini gözlemleyerek sanatın bütün dallarından beslenmelidir. Kuru bir toprakta hiçbir tohum filizlenmez." ifadeleri dikkate alındığında parçada vurgulanmak istenen düşüncenin "Yazmak bilgi ve birikime dayanan bir yaratım sürecidir." yargısı olduğu anlaşılmaktadır.

20. A Öncülde verilen parçada görüşleri sunulan kişinin "...Oysa bireysel ve toplumsal gereksinimlerin ürünü olarak doğan entelektüel değerler, ancak sanatsal yaratımların temelleri üzerinde çiçek açar ve gerçek anlamına kavuşur... Oysa sanatın vazgeçmek, insandan vazgeçmektir." ifadeleri ile seçeneklerde verilen cümleler değerlendirildiğinde bu kişinin düşünceleri ile "Yaşamımızı, toplumumuzu veya insanımızı, anlamlı ve değerli kılmak istiyorsak sanatı kendi hak ettiği yere koymamız gerekir." cümlesindeki sözlerin anlamca aynı doğrultuda olduğu anlaşılmaktadır.

MURAT YAYINLARI

18. C Mezopotamya'nın konu edildiği parçada geçen "...Mezopotamya'da geçmişten günümüze çok yönlü ve köklü bir kültürün izlerini yansıtmaktadır. Sürekliliği ve miktarı bakımından yoğun olan bu yerleşim; Mezopotamya'nın, insanlığın toplum bilincinin açığa çıktığı, insanlar arasında doğal bir iş gücünün geliştiği, insanoğlunun ilk olarak kendi toplumsal sistemini oluşturduğu bir coğrafya olmasını sağlamıştır." ifadeleri dikkate alındığında parçada Mezopotamya'nın insanlık tarihi ile medeniyetin gelişmesindeki yeri ve öneminden bahsedildiği anlaşılmaktadır.

21. E Parçada geçen "Vücudun kendisinden farklı yapıda olan maddeleri (antijen) yabancı olarak algılayıp onları yok etmek üzere harekete geçmesine bağışıklık adı verilmektedir. Belirli bir antijene gösterilen bu yanıt, tekrarlanan enfeksiyonlar karşısında daha etkili ve hızlı gerçekleşmektedir..." ifadeleri dikkate alındığında parçada bağışıklık ile ilgili olarak "İnsan vücudunun kendisine zarar verebilecek maddelere karşı geliştirdiği bir savunma sistemi olduğu" durumuna değinildiği anlaşılmaktadır.

19. B Edebiyat eserleri üzerine değerlendirmeler yapılan parçada geçen "Edebiyat eserleri, sadece yazarların zihinsel faaliyetler sonucunda üretilmiş, kurgusal ürünler değildir." ifadeleri I numaralı "Hem düşsel öğelere hem de gerçekliğe dayanan nitelikleri söz konusudur." yargısını; "...toplumsal olguları anlamlandırmak için sosyal bilimciler zaman zaman edebiyat eserlerine başvurmuşlardır. Örneğin psikanalizin kurucusu Sigmund Freud'un fikir dünyasının gelişimi birçok noktada Shakespeare, Dostoyevski gibi ünlü yazarlara dayanmaktadır." ifadeleri ise II numaralı "Farklı disiplinlerin çalışmalarında başvuru kaynağı olarak faydalanılabilmektedir." yargısını doğrulamaktadır. Ancak parçada edebiyatın daha nitelikli, daha yaşanabilir bir topluma ulaşmada araç olarak görüldüğüne yönelik herhangi bir açıklamada bulunulmamıştır.

22. E Ali Ekrem Bolayır'ın konu edildiği parçada geçen "Ali Ekrem Bolayır, babası Namık Kemal'e hayrandır. Zaten pek çok özelliğini de ondan almıştır. Dili, üslubu ve dünya siyasetine bakışı babası gibidir... Abdülhak Hamit, onun edebî dünyasına babası gibi tesir eden bir başka isimdir..." ifadeleri A seçeneğini; "...Mektup üslubunda daha çok babasının izleri görülen Bolayır, mektup yazmaya son derece hassasiyet göstermiştir. O karşı taraftan da aynı hassasiyeti beklemiştir. Mektubun bütün şekil ve şartlarına uymayı vazife edinmiş bir sanatçıdır aynı zamanda. O kadar ki onun için alelade kaleme alınmış ve sorulara tam manasıyla cevap verilmemiş mektuplar, mektup hüviyetinde değildir onun için." ifadeleri B, C ve D seçeneğini doğrulamaktadır. Ancak parçada Bolayır için mektup türünün edebiyatımızdaki en yetkin isim olduğuna yönelik herhangi bir açıklamaya yer verilmemiştir.

MURAT YAYINLARI

23. B “Yeraltı” filmi ile ilgili değerlendirmelere yer verilen parçada geçen “...Yönetmenin kendine has tarzı ile sinemaya aktarılan film, 9. Uluslararası Dubai Film Festivali ve 12. Osian’s Cinefan Film Festivali’nde en iyi film ödülüne layık görüldü...” ifadelerinden hareketle parçada filmle ilgili olarak “uluslararası değerlendirme etkinliklerinde başarıyla bulunduğu” durumuna değinildiği anlaşılmaktadır.

24. C Öncülde verilen parçada geçen “en iyi film ödülüne layık görüldü. İnsanın iç dünyasında neler yaşadığını ve zaafalarının dışı vurumunu anlatan film, ödüllü Türk filmleri sınıflamasında en çok izlenenler arasında yer almaktadır.” ifadelerinde “Yeraltı” filmi ile ilgili bir üstünlük durumu açıklandığından parçanın anlatımında karşılaştırmaya yer verildiği söylenebilir.

25. E Öncülde verilen parçada geçen “...Şairin beğendiği şiir, onun o güne kadar yazdıklarının en güzeli, en başarılısı olmasa bile bazen kendinin de açıklayamayacağı şekilde kendini yansıtan bir şiirdir...” ifadeleri A ve C seçeneğini; “...Şair, tarafsız gözle bakamaz o şiire; kusurları varsa görmez...” ifadeleri B seçeneğini; “Bir şairin hayatının çeşitli dönemlerinde kendi yazdıklarından beğendiği, sevdiği şiirleri olmuştur...” ifadeleri de D seçeneğini doğrulamaktadır. Ancak parçada sevdikleri şiirlerin adını kitaplarına verdikleri ya da bu şiirleri kitaplarında ilk sıraya yerleştirdikleri ile ilgili herhangi bir açıklamada bulunulmamıştır.

26. B Öncülde verilen parçada geçen “...Ancak o şiirin herkesten çok kendine bir şeyler söylediğini, onun bir zaman parçasını yok olmaktan kurtarmış bir fotoğraf, bir ayna olduğunu bilir.” cümlesinde bazı şiirlerin şairlerine yaşanmışlıkları anımsattığı vurgulanmaya çalışılmaktadır. Cümlede geçen altı çizili ifadedeki “fotoğraf” ve “ayna” imgelerinin “gerçekliği olduğu gibi yansıtmaya” çağrışımları da düşünüldüğünde altı çizili ifade ile anlatılmak istenenin “şiirlerin bazı yaşanmışlıkları gerçeklik çerçevesinde yansıttığı” yargısı olduğu anlaşılmaktadır.

27 ve 30. soruların çözümleri

Bu koşuyla ilgili basit bir tablo yapalım.

I. durum

	1	2	3	4	5	6
Kişiler	Burkay	Kürşad	Fatih	Alper	Eray	Cem

Bu duruma göre Eray 5. sırada tamamlarsa, Burkay 4. sırada olduğu için 1. sırada tamamlamış olur. Bu durumda Alper yarışmayı, Kürşad’tan 2. sırada geride tamamladığı için Alper 4. sırada, Kürşad 2. sırada tamamlamış olur. Kalan derecelerden 6. sırada çift olduğu için Cem, 3. sırada Faruk olur.

II. durum

	1	2	3	4	5	6
Kişiler	Fatih	Burkay	Kürşad	Cem	Alper	Eray

Bu durumda Eray 6. sırada bitirirse Burkay 2. sırada bitirir. Eğer Alper 5. sırada bitirirse Kürşad 3. sırada bitirir. Kalan 1. ve 4. sıralar Cem ve Fatih’in dereceleri olur. Cem’in derecesi çift sayı olduğu için 4. sırada, Faruk da birinci sırada olur.

III. durum

	1	2	3	4	5	6
Kişiler	Kürşad	Burkay	Alper	Cem	Fatih	Eray

Alper eğer 3. sırada olursa Kürşad 1. sırada Fatih 5. sırada olur.

27. D Üç durumdaki yerleştirmelere göre sonuncu olan kişiler Cem veya Eray olur.

28. A Yerleştirmelere göre 4. olan kişiler Alper veya Cem olabilir.

29. E Seçeneklere baktığımızda Eray’ın Kürşad’tan önce bitirdiği bir durum yoktur.

30. C Kürşad 1. sırada bitirirse bu III. durum olur. Bu duruma göre de C seçeneği doğru olur.

31. D $\frac{12 \cdot \left(\frac{1}{3} - \frac{1}{2}\right)}{\frac{1}{5} - \frac{1}{4}} = \frac{12}{\frac{4}{20} - \frac{5}{20}}$

$$\frac{12 \cdot \left(\frac{1}{3} - \frac{1}{2}\right)}{\frac{1}{5} - \frac{1}{4}} = \frac{12}{\frac{4}{20} - \frac{5}{20}}$$

$$\frac{4-6}{-\frac{1}{20}} = \frac{-2}{-\frac{1}{20}}$$

$$-2 \cdot \left(-\frac{20}{1}\right) = 40$$

32. B $\frac{2020}{2,02} + \frac{202}{20,2} - \frac{220}{0,2}$

$$= \frac{202000}{202} + \frac{2020}{202} - \frac{2200}{2}$$

$$= 1000 + 10 - 1100$$

$$= -90$$

33. B Kalem sayısı: $4^7 = (2^2)^7 = 2^{14}$

Kutu içindeki kalem sayısı: $16 = 2^4$

Koli içindeki kutu sayısı: $128 = 2^7$

Tüm kalemler için gerekli olan kutu sayısı:

$$\frac{2^{14}}{2^4} = 2^{10} \text{ tane}$$

Tüm kutular için gerekli olan koli sayısı:

$$\frac{2^{10}}{2^7} = 2^3 \text{ tane}$$

$$2^3 = 8 \text{ tane koli alınmalı}$$

34. C $\left(\frac{4^x}{4^y}\right)^{x-y} \cdot \left(\frac{2^y}{2^x}\right)^{2x-2y} = (4^{x-y})^{x-y} \cdot (2^{y-x})^{2x-2y}$

$$4^{(x-y)(x-y)} \cdot 2^{2(x-y)(y-x)} = 2^{2(x-y)^2} \cdot 2^{-2(x-y)^2}$$

$$2^{2(x-y)^2 - 2(x-y)^2} = 2^0$$

$$= 1$$

35. A $\frac{5^{-2x} + 5^{2x}}{5^{2x} - 2 \cdot 5^{-2x}} = 2$

$$5^{-2x} + 5^{2x} = 2 \cdot 5^{2x} - 4 \cdot 5^{-2x}$$

$$5^{-2x} + 4 \cdot 5^{-2x} = 2 \cdot 5^{2x} - 5^{2x}$$

$$5 \cdot 5^{-2x} = 5^{2x}$$

$$\boxed{5^{1-2x} = 5^{2x}}$$

$$1 - 2x = 2x$$

$$1 = 4x$$

$$\frac{1}{4} = x \text{ olur.}$$

36. E $\frac{\sqrt{5}(\sqrt{6,4} - \sqrt{0,4})}{\sqrt{2}} = \frac{\sqrt{10}(\sqrt{6,4} - \sqrt{0,4})}{2}$

$$\frac{\sqrt{64} - \sqrt{4}}{2} = \frac{8-2}{2}$$

$$\frac{6}{2} = 3$$

37. B $10\sqrt{3} \cdot 4\sqrt{7} = 4\sqrt{7 \cdot 5\sqrt{x}}$

$$10 \cdot 2\sqrt{3^2} \cdot 4 \cdot 5\sqrt{7^5} = 4\sqrt{5\sqrt{7^5} \cdot x}$$

$$20\sqrt{9 \cdot 7^5} = 20\sqrt{7^5 \cdot x} \quad x > 0 \text{ için}$$

$$9 \cdot 7^5 = 7^5 \cdot x$$

$$9 = x$$

38. A $(3a)^b + (5b)^a = \text{Tek}$

Bunun için a tek ise b çift ya da a çift ise b tek sayı olmalıdır.

I. $\frac{2a+b}{\text{Ç} + \text{T}} = \text{T}$

$$\text{Ç} + \text{Ç} = \text{Ç}$$

II. $a \cdot b$

$$\text{Ç} \cdot \text{T} = \text{Ç}$$

$$\text{T} \cdot \text{Ç} = \text{Ç}$$

III. $a^2 - b^2$

$$\text{T} - \text{Ç} = \text{T}$$

$$\text{Ç} - \text{T} = \text{T}$$

Yalnız II kesinlikle çift olur.

MURAT YAYINLARI

MURAT YAYINLARI

39. A A, B, C, D rakamları sıra gözetilmeksizin 1, 3, 5, 7, 9 olabilir.

AB + CD toplamı en az $15 + 37 = 52$ olabilir.

AB + CD toplamı en çok $95 + 73 = 168$ olabilir.

Buna göre, AB + CD toplamı 52'den küçük ve 168'den büyük olamaz. 172 bu koşulu sağlamaz.

$$40. D \quad \frac{2 \cdot 9! - 8!}{9^2 - 8^2} = \frac{2 \cdot 9 \cdot 8! - 8!}{(9-8)(9+8)}$$

$$\frac{8!(18-1)}{1 \cdot 17} = \frac{8! \cdot 17}{17}$$

$$= 8!$$

$$41. D \quad 3 \cdot (12)^a = 3 \cdot 4^a \cdot 3^a$$

$$= 3 \cdot (2^2)^a \cdot 3^a$$

$$= 3 \cdot 2^{2a} \cdot 3^a$$

$$= 3^{a+1} \cdot 2^{2a}$$

Pozitif bölen sayısı = $(a+1+1) \cdot (2a+1)$

$$= (a+2) \cdot (2a+1)$$

Tam bölen sayısı = $2 \cdot (a+2) \cdot (2a+1)$

Asal olanlar 2 ve 3 olmak üzere 2 tane

Asal olmayan tam bölen sayısı = 38

$$2 \cdot (a+2) \cdot (2a+1) - 2 = 38$$

$$2 \cdot (a+2) \cdot (2a+1) = 40$$

$$(a+2) \cdot (2a+1) = 20$$

$$a = 2$$

$$42. C \quad |2x+7| < 25$$

$$-25 < 2x+7 < 25$$

$$-32 < 2x < 18$$

$$-16 < x < 9$$

$$-15, -14, -13, \dots, -1, 0 \quad 16 \text{ tane}$$

$$43. A \quad \frac{a^3 - a^2}{a^2 + a + 1} : \frac{a^2 - 2a + 1}{a^4 - a}$$

$$= \frac{a^2(a-1)}{a^2 + a + 1} \cdot \frac{a(a^3 - 1)}{(a-1)(a-1)}$$

$$= \frac{a^2 \cancel{(a-1)}}{a^2 + a + 1} \cdot \frac{a \cancel{(a-1)}(a^2 + a + 1)}{\cancel{(a-1)} \cancel{(a-1)}}$$

$$= a^3$$

MURAT YAYINLARI

44. B

	Erkek	Kadın	Toplam
Beğenen	5a		800
Beğenmeyen	a	a	2a
Toplam	6a	400	$6a + 400 = 2a + 800$

$$6a + 400 = 2a + 800$$

$$4a = 400$$

$$a = 100$$

$$2a = 2 \cdot 100$$

$$= 200$$

45. B Bilye sayıları tam sayıdır.

Yusuf'un bilye sayısı : a

Yiğit'in bilye sayısı : b

Eren'in bilye sayısı : c olsun.

$$\frac{a+b}{3} = \frac{b+c}{7} = \frac{a+c}{8} = k$$

$$a + b = 3k$$

$$b + c = 7k$$

$$+ \quad a + c = 8k$$

$$2(a + b + c) = 18k$$

$$a + b + c = 9k \text{ olur.}$$

MURAT YAYINLARI

Buna göre, toplam bilye sayısı 9'un katı olmalıdır. 116 sayısı 9'un katı değildir. Toplam bilye sayısı olamaz.

46. B Normal su miktarı V olsun.

3 kat artırılırsa $V + 3V = 4V$ olur.

$$V \longleftrightarrow 180$$

$$4V \longleftrightarrow ?$$

$$? = \frac{V \cdot 180}{4V}$$

T.O.

$$= 45 \text{ saniye}$$

47. C Zeynep'in parası : z TL
Gülru'nun parası : g TL

	1. gün	2. gün	3. gün
Birinci durumda	x	2x	3x
İkinci durumda	y	y	y

$$z - (x + 2x + 3x) = g + (x + 2x + 3x)$$

$$\boxed{z - g = 12x} \quad 1. \text{ denklem}$$

$$z - (y + y + y) = g + (y + y + y)$$

$$\boxed{z - g = 6y} \quad 2. \text{ denklem}$$

1. ve 2. denklemden

$$6y = 12x$$

$$y = 2x$$

Birinci durumda 3. gün 3x TL

İkinci durumda 1. gün y = 2x TL

$$2x \cdot k = 3x$$

$$k = \frac{3x}{2x}$$

$$k = \frac{3}{2}$$

48. D Doğalgaz şirketi ilk 10 m³ doğalgazın her bir m³ ü için x TL, 10 m³ ten sonraki her bir m³ ü için y TL alsın.

19 m³ doğalgaz için

$$\boxed{10 \cdot x + 9 \cdot y = 24} \quad 1. \text{ denklem}$$

25 m³ doğalgaz için

$$\boxed{10 \cdot x + 15 \cdot y = 30} \quad 2. \text{ denklem}$$

1. ve 2. denklem ortak çözülürse

$$-1 / \quad 10x + 9y = 24$$

$$10x + 15y = 30$$

$$-10x - 9y = -24$$

$$+ \quad 10x + 15y = 30$$

$$6y = 6$$

$$\boxed{y = 1}$$

$$10x + 9 \cdot 1 = 24$$

$$10x + 9 = 24$$

$$10x = 15$$

$$\boxed{x = 1,5}$$

$$5x = 5 \cdot (1,5)$$

$$= 7,5 \text{ TL öder.}$$

49. A İndirimsiz metre fiyatı: 100 TL olsun.
İndirimli metre fiyatı: 80 TL olur.
İndirimsiz fiyattan x cm kumaş alırsa
İndirimli fiyattan (x + 50) cm kumaş alabilir.

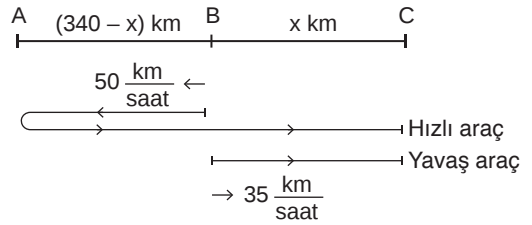
$$100 \cdot x = 80 \cdot (x + 50)$$

$$5x = 4x + 200$$

$$x = 200 \text{ cm}$$

$$x + 50 = 200 + 50 \\ = 250 \text{ cm alabilir.}$$

50. E

Hızlı hareketlinin aldığı yol:

$$340 - x + 340 - x + x = 680 - x$$

Yavaş hareketlinin aldığı yol: x

$$\boxed{t = \frac{\text{Yol}}{\text{Hız}}}$$

$$\frac{680 - x}{50} = \frac{x}{35}$$

$$10x = 4760 - 7x$$

$$17x = 4760$$

$$x = 280 \text{ km}$$

Yavaş hareketli için

$$t = \frac{280}{35}$$

$$t = 8 \text{ saat}$$

51. C $f(x) = x$ birim fonksiyondur.

$$f(x) = \underbrace{(a - 3)}_1 x + \underbrace{b + 2}_0$$

$$a - 3 = 1$$

$$a = 4$$

$$b + 2 = 0$$

$$b = -2$$

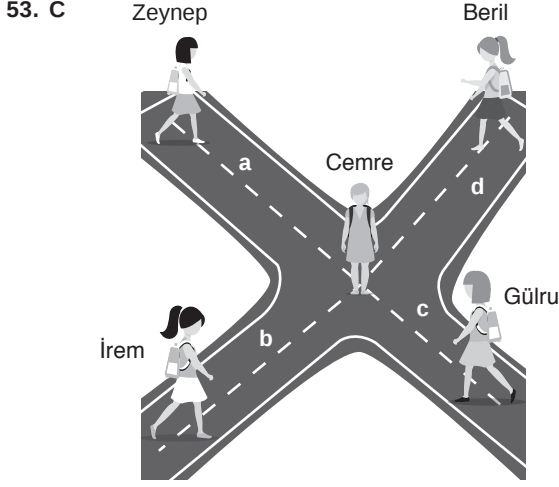
$$a + b = 4 + (-2)$$

$$a + b = 4 - 2$$

$$a + b = 2$$

52. D 1. atış 2. atış 3. atış

$$\frac{6}{6} \cdot \frac{5}{6} \cdot \frac{4}{6} = \frac{5}{9}$$

Zeynep, Cemre arası mesafe : a metre
İrem, Cemre arası mesafe : b metre
Gülru, Cemre arası mesafe : c metre
Beril, Cemre arası mesafe : d metre

Zeynep, İrem arası mesafe : $a + b = 24$
Zeynep, Gülru arası mesafe : $a + c = 36$
İrem, Beril arası mesafe : $b + d = 22$
İrem, Gülru arası mesafe : $b + c = 42$

$$\begin{array}{r} a + b = 24 \\ + \quad -a - c = -36 \\ \hline b - c = -12 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} b + c = 42 \\ + \quad b - c = -12 \\ \hline 2b = 30 \\ \boxed{b = 15} \end{array}$$

$$\begin{array}{r} a + b = 24 \\ a + 15 = 24 \\ \hline \boxed{a = 9} \end{array}$$

$$\begin{array}{r} a + c = 36 \\ 9 + c = 36 \\ \hline \boxed{c = 27} \end{array}$$

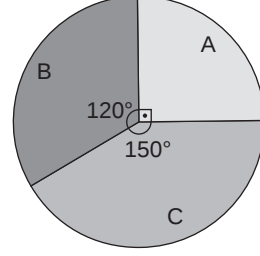
$$\begin{array}{r} b + d = 22 \\ 15 + d = 22 \\ \hline \boxed{d = 7} \end{array}$$

Cemre, İrem arası mesafe : $b = 15$ metre

54. B Gülru, Beril arası mesafe : $c + d = 27 + 7 = 34$ metre

55. D $d = 7$ metre
Beril-Cemre arası en kısa mesafedir.

56. C

Marka	Başlangıç	Satılan	Son
A	9k	—	9k
B	12k	6k	6k
C	15k	5k	10k

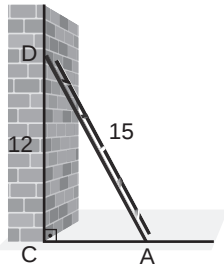
$$\begin{aligned} 9k + 6k + 10k &= 125 \\ 25k &= 125 \\ k &= 5 \\ 9k + 12k + 15k &= 36k \\ &= 36 \cdot 5 \\ &= 180 \text{ tane} \end{aligned}$$

57. E

Marka	Başlangıç	Satılan	Getirilen	Son
A	6k	3k	—	3k
B	8k	—	—	8k
C	10k	—	6k	16k

$$\begin{aligned} 3k + 8k + 16k &= 270 \\ 27k &= 270 \\ k &= 10 \\ 6k &= 6 \cdot 10 \\ &= 60 \text{ tane} \end{aligned}$$

58. B

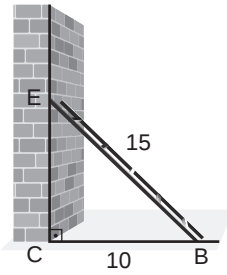

$$|CA|^2 = 15^2 - 12^2$$

$$|CA|^2 = 225 - 144$$

$$|CA|^2 = 81$$

$$|CA| = 9 \text{ metre}$$

$$|CB| = |CA| + 1$$

$$|CB| = 9 + 1$$

$$|CB| = 10 \text{ metre}$$

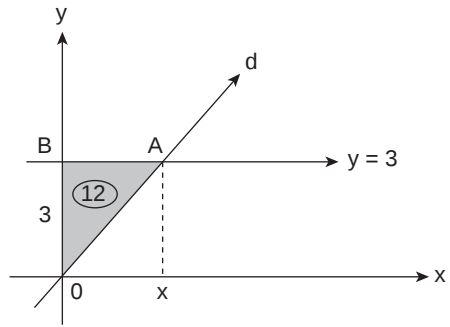
$$|CE|^2 = 15^2 - 10^2$$

$$|CE|^2 = 225 - 100$$

$$|CE|^2 = 125$$

$$|CE| = 5\sqrt{5} \text{ metre}$$

60. D

$$\frac{3 \cdot x}{2} = 12$$

$$x = 8 \text{ br}$$

d doğrusu için (0, 0) ve (8,3) noktaları kullanılırsa

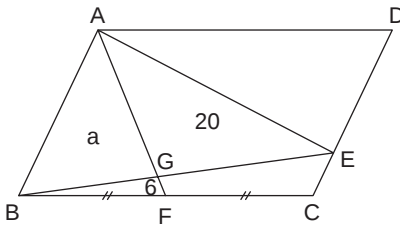
$$\frac{x - x_1}{x_1 - x_2} = \frac{y - y_1}{y_1 - y_2}$$

$$\frac{x - 0}{0 - 8} = \frac{y - 0}{0 - 3}$$

$$\frac{x}{-8} = \frac{y}{-3}$$

$$3x = 8y$$

59. E

$$A(\widehat{ABG}) = a \text{ cm}^2 \text{ olsun.}$$

$$A(\widehat{ABF}) = a + 6 \text{ ise } A(ABCD) = 4 \cdot (a + 6)$$

$$A(\widehat{ABE}) = a + 20 \text{ ise } A(ABCD) = 2 \cdot (a + 20)$$

$$\frac{2}{4} \cdot (a + 6) = \frac{1}{2} \cdot (a + 20)$$

$$2a + 12 = a + 20$$

$$a = 8 \text{ cm}^2$$

$$A(ABCD) = 2 \cdot (a + 20)$$

$$= 2 \cdot (8 + 20)$$

$$= 2 \cdot 28$$

$$= 56 \text{ cm}^2 \text{ olur.}$$

MURAT YAYINLARI

MURAT YAYINLARI

• GENEL KÜLTÜR •

1. E İpek Yolu, Çin'den başlayarak Avrupa'ya kadar uzanan İlk Çağ ve Orta Çağların önemli ticaret yollarından biridir.

Orta Asya'da Bumin Kağan tarafından kurulan Göktürk Devleti'nin (552-630), İpek Yolu ticareti için Çin, Akhun ve Sasaniler gibi devletlerle mücadele ettiği bilinmektedir.

Göktürk Devleti ile Bizans İmparatorluğu arasında karşılıklı elçilerin gönderilmesi diplomatik bağı sağlamış ve dostluk politikalarını güçlendirmiştir. Kurdukları bu diplomatik bağ sayesinde Göktürkler İpek Yolu ticaretini de koruma altına almayı amaçlamıştır.

Ayrıca o dönemde merkezi Semerkant olan ve şehir devletlerinden oluşan Soğdlular ticarete ileri giden milletlerdendir. Göktürkler, Soğdluları güvence altına alarak İpek Yolu ticaretini de korumayı belli bir dönem başarmıştır.

2. C Mısır'da kurulan Türk İslam devletleri; Tolunoğulları (868-905), İhşidiler (Akşitler) (935-969), Eyyubiler (1171-1250) ve Memlukler'dir. (1250-1517)

Memlukler'in varlığına son verip Mısır bölgesini fetheden son Türk İslam devleti de Osmanlı Devleti olmuştur.

Dolayısıyla Mısır'da Türk İslam kültürünün gelişmesinde gerek bu bölgede kurulan Tolunoğulları, İhşidiler (Akşitler), Eyyubiler ve Memluklerin, gerekse Mısır'da kurulmasa dahi Mısır'ı ele geçiren Osmanlıların katkısı vardır.

Gazneli Devleti (963-1187) Afganistan, Pakistan, İran ve Hindistan coğrafyasında varlık sürmüştür. Gazneliler, Mısır'a ulaşamadıkları için bu bölgede Türk İslam kültürünün gelişmesine katkı sağlamaları beklenemez.

3. D Sorudaki eserler incelendiğinde Saltuklulara ait mimari yapının verilmediği anlaşılmaktadır.

Caca Bey Medresesi; Türkiye (Anadolu) Selçuklularına ait olup Anadolu'daki Türk İslam'a ait ilk rasathane özelliği taşıyan medresedir. Eser günümüzde Kırşehir'dedir.

Malabadi Köprüsü; Artuklulara ait bu eser, Anadolu'daki Türk İslam'a ait ilk köprüdür. Eser günümüzde Batman'dadır.

Yağıbasan Medresesi; Danişmentlilere ait bu medrese, Anadolu'daki Türk İslam'a ilk medresedir. Eser günümüzde Tokat'tadır.

Divriği Ulu Camii ve Darüşşifası; Mengüceklilere ait külliye niteliğine sahip bu yapı, UNESCO tarafından Dünya Mirası Listesi'ne alınan Türk İslam'a ait Anadolu'daki ilk eserdir. Eser günümüzde Sivastadır.

Ayrıca soru kökünde devlet ifadesine dikkat etmekte fayda vardır. Anadolu'da kurulan beylikler, devlet olarak da kabul edilebilir. ÖSYM, KPSS ve ilgili kurum sınavlarında kimi yıllarda Beylik kavramı yerine Devlet kavramını da kullanmaktadır.

4. E Osmanoğullarının kurulduğu yer olan Söğüt ve Domanıç yöresi; içerisinde Bursa, İznik ve İzmit'in de bulunduğu Bitinya bölgesidir.

Bitinya bölgesinde Bizans İmparatorluğu ile tekfur adı verilen Bizans valilerinin hakimiyet mücadelesi, bölgede siyasi boşluğa neden olmuştur.

Osmanoğulları bu bölgede oluşan siyasi boşluktan yararlanıp kimi zaman tekfuruları Bizans'a karşı desteklemiştir.

Anadolu'da Gaziyan-ı Rum adı verilen gaza ve cihat politikası gereği var olan savaşçı Alpler çoğu zaman Osmanoğulları'nın yanında savaşlara katılmıştır.

Türkmen beylerinin de Osmanoğulları etrafında birleşmesi hiç şüphesiz Osmanoğulları'nın devletleşme sürecine olumlu katkılarda bulunmuştur.

5. A Ruznamçe defterleri; Osmanlı bürokrasisinde günlük işlemler için tutulan defterlerin genel adı haline gelen, ayrıca hazineye bağlı günlük gelir giderlerin kaydedildiği defterdir.

Devlet işlerinin görüşülüp karara bağlandığı Divanühümayun kararları "Mühimme defterleri"ne, toprak kayıtları, dirlik dağıtımı ve nüfus ile ilgili işlemleri "Tahrir defterleri"ne, hukuk kayıtları "Şeriye ve Sicil defterleri"ne, miras kayıtları "Tereke defterleri"ne kaydedilmiştir.

MURAT YAYINLARI

MURAT YAYINLARI

6. C Osmanlı Devleti'nde şehzadelerin sancağa çıkma usulü taht kavgalarının artmasına neden olduğu için kafes sistemine geçilerek taht kavgaları azaltılmıştır.

"Kafes sistemi"ne III. Mehmet Dönemi'nde (1595-1603) geçilerek sancak sistemine son verilmiştir. Bu sistemle lalalık makamı yerine şehzadelerin sarayda yetiştirilmesini sağlamak için "Şimşirlik Dairesi" oluşturulmuştur.

Enderun Mektebi, II. Murat Dönemi'nden itibaren Osmanlı bürokrasına nitelikli insan yetiştirmek için açılan saray okuludur. Bu okulun açılmasında kafes sisteminin etkisinden söz edilemez.

8. D Osmanlı Devleti'nde bayındırlık faaliyetlerinin artması huzur ve asayişe olumlu katkı sunacağı için Anadolu'daki var olan düzenin korunmasını sağlamıştır.

Suhte, medrese öğrencisi anlamında gelmektedir. Osmanlı Devleti'nde uygulanan "Beşik Ulemalığı Sistemi" (Alimin oğlu alimdir anlayışı) nedeniyle eğitim sisteminde kadrolaşma başlamış bu da XVII. yüzyılda suhte ayaklanmalarına neden olmuştur.

İltizam usulü, vergilerin açık arttırma yoluyla toplandığı Salyaneli Eyaletlerde (örneğin Mısır, Trabıusgarp, Tunus, Cezayir, Yemen) uygulanan bir sistemdir.

Anadolu, tımar sistemi uygulandığı "Salyanesiz Eyaletler" arasında yer alır.

XVII. yüzyılda iltizam usulünün yaygınlaştırılıp tımarın uygulandığı Anadolu'da da uygulanmaya konulması, hem tımar sisteminin hem de iltizam sisteminin bozulmasını beraberinde getirmiştir. Bu durum halk üzerinde ağır vergi uygulamalarını ve baskıları beraberinde getirmiştir.

Bu bilgilerden hareketle gerek suhte ayaklanmalarının gerekse iltizam usulünün yaygınlaştırılmasının Anadolu'da huzur ve asayişin bozulmasına neden olduğu çıkarımı yapılabilir.

7. A Osmanlı Devleti'nde Batıcılık politikası Lale Devri (1718-1730) ile başlamıştır. Lale Devri'nin padişahı adına yapılan III. Ahmet Çeşmesi, Batı (Avrupa) mimarisinin etkisiyle inşa edilen ilk eser olmuştur.

Sultan Abdülaziz Dönemi'nde (1861-1876), 1863-1865 yılları arasında inşa edilen Beylerbeyi Sarayı yine Batı mimarisinden esinlenilerek yapılan eserlerden biridir.

Sahn-ı Seman Medresesi ve Rumeli Hisarı, II. Mehmet Dönemi'nin (11451-1481); Sultan Ahmet Camii, I. Ahmet Dönemi'nin (1603-1617); Mostar Köprüsü, I. Süleyman Dönemi'nin (1520-1566) mimari örneklerindendir. Sözü edilen bu eserlerde Batı mimarisi etkisi yoktur.

9. B XVIII. yüzyılın son ıslahatçı padişahı III. Selim Dönemi'nde (1789-1807) Nizam-ı Cedit Ordusu adı verilen Batı tarzı ilk modern askeri birlik kurulmuştur. Bu ordunun masraflarının karşılanması amacıyla da İrad-ı Cedit hazinesi oluşturulmuştur.

MURAT YAYINLARI

MURAT YAYINLARI

10. A Cizye vergisi, Osmanlı Devleti'nde gayrimüslim tebaadan askerlik muafiyeti için alınan vergidir. Bu vergi Islahat Fermanı ile son bulmuş ve gayrimüslimler için askerlik nakd-i bedel haline getirilmiştir.
- Haraç vergisi; gayrimüslimlerden alınan ürün vergisidir.
- Öşür (Aşar) vergisi; Müslümanlardan alınan ürün vergisidir.
- Cerime vergisi; suçludan alınan vergidir.
- Avarız vergisi; olağanüstü hallerde alınan vergidir.

MURAT YAYINLARI

11. B Osmanlı Devleti'nde 1804 yılından itibaren Avrupalı devletlerinin etkisiyle milliyetçilik nitelikli isyanlar başlamıştır.
- Azınlık isyanlarını önleme ve merkezi otoriteyi koruma, I. Meşrutiyet'in İlanı'na neden olan unsurlardandır.
- Tanzimat Dönemi'nin bitmesinde ve I. Meşrutiyet rejiminin getirilmesinde Jön Türkler'in (Genç Osmanlılar) çabaları belirleyici olmuştur. Bu nedenle Jön Türkler V. Murat'ı tahttan indirmiş ve yerine meşrutiyeti getirmesi için II. Abdülhamit'in tahta çıkarmasını sağlamışlardır.
- I. Meşrutiyet'in İlanı'nda bir diğer etki de 1876 yılında düzenlenen Tersana (Haliç) Konferansı olmuştur. İstanbul'da gerçekleşen bu konferansta Avrupalı devletler Osmanlı azınlıklarına ıslahat isteklerini dile getirmişlerdir.
- Ancak İttihat ve Terakki Fırkası I. Meşrutiyet Dönemi'nde henüz kurulmamıştır. Bu parti II. Meşrutiyet'in İlanı'nda (1908) belirleyici olmuştur.

MURAT YAYINLARI

12. C I. Balkan Savaşı (1912-1913) esnasında 1912 yılında Osmanlı'nın Müslüman tebaasından biri olan Arnavutlar bağımsızlığını ilan etmiştir. Arnavutluk'un bağımsızlığını kazanması Osmanlıcılık ve İslamcılık politikalarının güç kaybetmesine neden olmuştur.
- Ancak gerek Arnavutluk'un bağımsızlığını kazanması gerekse Balkan Savaşları ile kaybedilen topraklardaki Türklerin azınlık durumuna düşmesi Türkçülük fikir akımının güç kaybetmesini değil bilakis güç kazanmasını sağlamıştır.

13. C I. Dünya Savaşı'nda İngiltere ve Fransa, Çarlık Rusya'ya denizden yardım göndermek için Çanakkale Cephesi'ni açmışlardır.
- I. Dünya Savaşı'nda İngiltere tarafından Çarlık Rusya'ya karadan yardım göndermek için açılan cephe ise Irak-Basra Cephesi olmuştur.
- Suriye-Filistin ve Hicaz-Yemen Cepheleri İngiltere tarafından açılmış olsa da bu cephelerde Çarlık Rusya'ya yardım gönderme amacı yoktur.
- Kafkasya ve Kanal Cephelerini Osmanlı Devleti açmıştır.

14. B I. Dünya Savaşı'nın bitmesine ve savaşın yenilen devletlerinin (İttifak Bloku) ateşkes antlaşmaları yapmasına zemin hazırlayan uluslararası belge Wilson İlkeleri'dir. Ayrıca 8 Ocak 1918'de ABD tarafından yayınlanan Wilson İlkeleri ile sömürgecilik yasaklanmıştır.
- Paris Barış Konferansı'nda ise (18 Ocak 1919) İngiltere ve Fransa'nın girişimiyle sömürgeciliğin adı mandater yönetim fikrine (manda ve himaye fikri) dönüştürülmüştür.

15. C Milli Mücadele Dönemi'nde Afyon Kongresi (2 Ağustos 1920) diğerlerinden daha sonra gerçekleşmiştir.
- Milli Mücadele Dönemi'ne; Mustafa Kemal'in askerlik mesleğinden ayrılması (8-9 Temmuz 1919), Amasya Protokolü'nün düzenlenmesi (20-22 Ekim 1919), Sivas'ta Komutanlar Toplantısı'nın düzenlenmesi (16-28 Kasım 1919) ve Misak-ı Milli Kararları'nın kabulü 28 Ocak 1920 tarihinde olmuştur. Dolayısıyla bu belgeler Afyon Kongresi'nden daha önceki gelişmelerdendir.

16. D Milli Mücadele Dönemi'nde Sivas Kongresi'nin düzenlenmesini engellemek için Damat Ferit Paşa hükümeti yanlısı Elazığ valisi Ali Galip ve Ankara valisi Muhittin Paşa olayları yaşanmıştır.
- Şeyh Recep Olayı (18 Ekim 1919) Sivas Kongresi'nin düzenlenmesine engellemeye yönelik değildir. Bu olay, Sivas Kongresi'nden sonra Amasya Protokolü (20-22 Ekim 1919) sürecinde Heyet-i Temsiliye'ye karşı çıkarılan olaydır.

17. E Bilecik Görüşmeleri (5 Aralık 1920) TBMM ile İstanbul Hükümeti arasında gerçekleştiği için Heyet-i Temsiliye'nin faaliyetleri arasında yer almaz. Heyet-i Temsiliye'nin görevi TBMM'nin açılması ile sona ermiştir.
- Diğer seçeneklerdeki neden-sonuç ilişkisi doğru verilmiştir.
- İzmir'in işgali sonucunda Redd-i İlhak Cemiyeti kurulmuştur.
- TBMM'de kabul edilen 24 Nisan Kararları (24 Nisan 1920) sonucunda İcra Vekilleri Heyeti (Hükümet) kurulmuştur.
- Sevr Barış Antlaşması sonucunda Damat Ferit Paşa hükümeti istifa etmiş ve yerine Tefik Bey hükümeti kurulmuştur.
- TBMM'nin açılmasından sonra meclis faaliyetlerinin yayınlanması için Resmi Gazete (Ceride-i Resmiye) çıkarılmıştır.

18. A Yeni Türk Devleti'nin Lozan Barış Antlaşması'nda Karaağaç İstasyonu'nu ve Bosnaköyü Yunanistan'ın TBMM'ye bırakmasıyla iki ülke arasında sınır Meriç Nehri olarak çizilmiştir.
- Irak sınırı; Lozan'dan sonra Türkiye ile İngiltere arasında yapılacak ikili görüşmelere bırakılmasına karar verilmiştir. İran sınırında; Kasrı Şirin Antlaşması (1639) geçerlidir. Bu bağlamda Lozan Antlaşması'nda; Türkiye'nin Irak ve İran ile olan güncel sınırlarının çizildiğinden söz edilemez.

19. C 27 Ekim 1923 tarihinde Ali Fethi Okyar hükümetinin istifası Cumhuriyetin ilanı sürecini hızlandırmıştır. Sonbahar Hükümet Krizi olarak da ifade edilen bu gelişme sonucunda Cumhuriyet ilan edilip rejim adı ve devlet başkanlığı sorunu çözülmüştür.
- Aynı zamanda Cumhuriyetin ilanı ile birlikte Meclis Hükümeti Sistemi nedeniyle yaşanan hükümet krizlerine Kabine Sistemine geçilerek (Karma Sistem) son verilmeye çalışılmıştır.
- Cumhuriyetin ilanından sonraki ilk hükümeti kurma görevi ise İsmet İnönü'ye verilmiştir.

20. E "Zabit ve Kumandan ile Hasbihal" ve "Söylev (Nutuk)" Atatürk'e ait eserlerdendir. "Zabit ve Kumandan ile Hasbihal" eserini 1918 yılında yayınlamıştır.
- Atatürk, Söylev'i (Nutuk) 1927 yılında yazmıştır.
- "Üç Devirde Bir Adam" adlı eser ise Ali Fethi Okyar'a aittir.

21. A Atatürk Dönemi'nde altı ilkenin (Cumhuriyetçilik, Milliyetçilik, Halkçılık, Laiklik, Devletçilik ve İnkılapçılık) anayasaya girişi 1924 Anayasası'ndaki 5 Şubat 1937 tarihli değişiklikle olmuştur.

MURAT YAYINLARI

MURAT YAYINLARI

22. B Laiklik ilkesi; din ve vicdan özgürlüğünün sağlanması,akıl,fen ve ilim ışığında hareket etmek olduğu için Miladi Takvim ile bu ilke arasında doğrudan bir bağ kurulamaz.

Miladi Takvim'in kabulü çağdaşlamayı referans alan İnkılapçılık ilkesi ile ilişkilendirilebilir.

Milliyetçilik ilkesi; ulusal bağımsızlık,milli birlik ve beraberlik,millet ve vatan sevgisi,ülke bütünlüğü,ekonomik bağımsızlık gibi kavramları kapsamaktadır. 1 Temmuz 1926'da liman,deniz,nehir ve göllerin millileştirilmesi Kabotaj Yasası ile olduğunu bu inkılap milliyetçilik ilkesi ile ilişkilendirilebilir.

Devletçilik; ekonominin devlet eliyle yürütülmesi ancak kişisel girişime de fırsat tanınmasıdır. 1926 yılında faaliyete geçen Alpullu Şeker Fabrikası devletçilik ile ilişkilendirilebilir.

Cumhuriyetçilik ilkesi; milli irade, egemenlik ilkesi, seçme-seçilme, demokrasi, siyasi hakları kapsamaktadır. 1924 Anayasası'nda "Hakimiyet kayıtsız şartsız milletindir" maddesi cumhuriyetçilik ilkesi ile ilişkilendirilebilir.

Halkçılık ilkesi; din, mezhep, zümre, soy, cinsiyet ayrımcılığına son verip her alanda eşitliğin sağlanmasıdır. Demokrasi, insan sevgisi, kişi hak ve özgürlükleri ve hukuk üstünlüğünün benimsenmesi yine bu ilkeyi tanımlayan kavramlardandır. Türk Medeni Yasası'nın kabulü ile kadın-erkek arasında eşitliğin sağlanması halkçılık ilkesi ile ilişkilendirilebilir.

24. A Atatürk Dönemi'nde, 2 Eylül 1938 tarihinde bağımsızlığını ilan eden Hatay Cumhuriyeti'nin ilk devlet başkanı (cumhurbaşkanı) Tayfur Sökmen olmuştur.

Abdurrahman Melek, Hatay Cumhuriyeti'nin ilk Başbakanı; Abdülgani Türkmen, Hatay Cumhuriyeti'nin ilk meclis başkanıdır.

25. C İnönü Dönemi 1938-1950 yıllarını kapsamaktadır. Türkiye'nin ABD ve İngiltere ile 1943 yılında, Kahire Konferansı'nda yer alması; 1949 yılında kurulan Avrupa Konseyi'ne, aynı yıl üye olması (1949) İnönü Dönemi'nin gelişmelerindendir.

1949 yılında kurulan Kuzey Atlantik Antlaşması'na (NATO) Türkiye, 1952 yılında üye olmuştur.1955 yılında da Türkiye Bağdat Paktı'nı kurmuştur. Bu iki gelişme İnönü değil Adnan Menderes Dönemi'nin (1950-1960) gelişmelerindendir.

23. E Atatürk Dönemi'nde 1929 Dünya Ekonomik Buhranı'nın etkisini önlemek için ekonomik bağımsızlığa yer verilip bu doğrultuda; 1930 yılında Türk Lirası'nı Koruma Kanunu'nu ve Yerli malı hafatası kabul edilmiştir. 1933 yılında da I. Beş Yıllık Sanayi Planı hazırlanarak 1934 yılında uygulamaya konulmuştur.

Ancak Fransız tütün tekeli olan Reji İdaresi'nin satın alınması, 1925 yılında gerçekleştiği için 1929 Dünya Ekonomik Buhranı'nın olumsuz etkisini önlemeye yönelik adımlardan biri olamaz.

26. B Yumuşama Dönemi'nin en büyük krizlerinden biri olarak kabul edilen ve 1962 yılında ABD ile SSCB arasında iki ülkeyi savaşın eşiğine getiren sorun "Küba Füze Krizi" olmuştur. İki ülkenin karşılıklı füzelerini sökmeleriyle (ABD'nin Türkiye'ye yerleştirdiği füzesinin adı Jüpiter Füzesi idi) olası savaş engellenmiştir.

Bu sorunun çözümü sonucunda 1963 yılında ABD ile SSCB arasında "Kırmızı Telefon" hattı olarak ifade edilen bağlantı kurulmuştur.

27. C 29 Ağustos 1991 tarihinde dünyanın en büyük nükleer deneme santrallerinden biri olan Semey Nükleer Deneme Poligonu'nu kapatan ülke Kazakistan'dır.

Kazakistan'ın girişimi sonucunda 29 Ağustos tarihi, 2009 yılında Birleşmiş Milletler'de (BM) "Uluslararası Nükleer Denemelere Hayır Günü" ilan edilmiştir.

31. D Haritada IV numara ile gösterilen Kastamonu kıyılarında falezler olduğu için kıyı derinliği fazladır ve kıyı kumullarına daha az rastlanır.

MURAT YAYINLARI

28. A Türkiye'de gölge boyunun yılın hiçbir zaman sıfır olmaması dönenceler dışında yer almasıyla açıklanır.

32. E Akdeniz'de dağların kıyıya paralel uzanması levhaların sıkıştırma yönüyle ilgilidir ancak diğer olaylar karstik kayaların yaygın olduğuna birer kanıttır.

29. E Soruda verilen oluşum - etkili olan süreç eşleştirmelerinin tümü doğrudur.

33. E Çekerek çayı Yeşilırmak nehrinin bir koludur. Sorudaki diğer eşleştirmeler ise doğrudur.

MURAT YAYINLARI

30. B Habur sınır kapısı II numaralı Şırnak çevresinde bulunmaktadır ve Irak'a açılmaktadır.

34. D Soruda verilen iklim grafiği Rize'ye aittir. Yıllık yağış miktarı 2000 mm'den fazladır.

35. C Kayın ağacı Karadeniz'in tipik ağaç türüdür. Soruda verilen diğer eşleştirmeler ise doğrudur.

39. A Türkiye susam üretiminde Antalya ve Adana illerinin payı daha fazladır.

MURAT YAYINLARI

36. B İzmir Aliğa petro-kimya endüstrisine bağlı gelişmişken diğerleri birer tarım şehri durumundadır.

40. B Trakya bitki örtüsü bakımından fakir olduğu için arıcılık gelişmemiş, Karadeniz'in kıyısında ise uzun boylu çayırar olduğu için büyükbaş mera hayvancılığı gelişmiştir. Diğer öncüller ise doğrudur.

37. A Kıl çadır yerleşmelerine sahip yöröklere yani obalara I numaralı Akdeniz Toroslar'da yaygın şekilde rastlanır.

41. B Soruda önemli özellikleri verilen maden feldspattır.

MURAT YAYINLARI

38. D IV numaralı Doğu Karadeniz kıyılarında yaz kuraklığı olmadığı için buğday için elverişli sahalardukça sınırlıdır. Buğday olgunlaşmak için yaz kuraklığı istemektedir.

42. C Haritada II numaralı Kırşehir-Nevşehir ve III numaralı Bursa-Balıkesir-Yalova çevresinde jeotermal potansiyel daha fazladır.

43. E Soruda verilen milli parklardan
Olimpos → Antalya
Botan Vadisi → Siirt
Altındere → Trabzon
İlgaz → Kastamonu - Çankırı'da bulunurken, Dilek
Yarımadası Aydın'da bulunmaktadır.

47. C Normlar hiyerarşisine göre en üst norm Ana-
yasadır. İkinci basamakta kanun, milletlerara-
sı antlaşmalar ve olağanüstü Cumhurbaşkanlığı
kararnamesi yer alır. Üçüncü basamakta olağan
Cumhurbaşkanlığı kararnamesi, dördüncü basa-
makta yönetmelik ve son basamakta ise genelge
yer alır. Soruda alttan üste doğru sıralanış isten-
mektedir. Sıralama, yönetmelik, olağan Cumhur-
başkanlığı kararnamesi, kanun ve Anayasadır.

MURAT YAYINLARI

44. E Türkiye'de sanayi kuruluşlarının ülke geneline dü-
zensiz dağılması dış ticaret açığının oluşmasında
etkisi en az olan seçenektir. Diğerlerinin etkisi çok
daha fazladır.

48. C 1982 Anayasası'na göre grev ve lokavt hakkı sos-
yal ve ekonomik hak ve özgürlükler başlığında
düzenlenmiştir. Türk vatandaşlığı, vergi ödevi, di-
lekçe hakkı ve kamu denetçisine başvurma hakkı
siyasi hak ve ödevler başlığında düzenlenmiştir.

45. A Iğdır'da demiryolu ulaşımı bulunmaz iken diğerle-
rinde bulunmaktadır.

49. A 1982 Anayasası'na göre TBMM Başkanlık Diva-
nı seçimi her yasama döneminde (5 yıl) iki defa
yapılır. İlk seçilen divan 2 yıl ikinci seçilen divan
ise yasama döneminin sonuna kadar görev yapar.
Divana TBMM Başkanı başkanlık eder. Divanın
diğer üyeleri ise katip üyeler, başkan vekilleri ve
idari amirlerdir.

MURAT YAYINLARI

46. B Hakimin hukuku yaratması hukukun yaptırım (mü-
eyyide) çeşitlerinden biri değildir. Hukukun müey-
yide çeşitleri şunlardır. Ceza, iptal, tazminat, cebri
icra, tek taraflı bağlamazlık(askıda hükümsüzlük),
hükümsüzlük (yokluk, mutlak ve nispi butlan)

50. E 1982 Anayasası'na göre, genel görüşme açılması
için önerge vermeye siyasi parti grupları ve en az
20 milletvekili yetkilidir. Genel görüşme TBMM'nin
bilgi edinme ve denetim yollarından biridir.

51. A 1982 Anayasası'na göre bakanları atamak ve görevlerine son vermek yetkisi Cumhurbaşkanına aittir. Bakanlar Cumhurbaşkanına karşı sorumludur. Bakanlıkların kurulması, kaldırılması, görevleri, teşkilat yapısı Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle düzenlenir.

54. C Memurların siyasi partilere üye olması yasaktır. Hediye ve çıkar sağlamak, yetki almadan gizli bilgileri açıklamak, grev ve toplu harekette bulunmak, başka bir görev almak, basına demeç vermek, ticari faaliyette bulunmak memurların tabi olduğu yasaklardır.

MURAT YAYINLARI

52. D 1982 Anayasası'na göre yüksek mahkemeler Anayasa Mahkemesi, Yargıtay, Danıştay ve Uyuşmazlık mahkemesidir. Bu mahkemelerin kararları kesindir. Yüksek Seçim Kurulu, Sayıştay, Hakimler ve savcılar kurulu ve bölge adliye mahkemesi yüksek mahkeme değildir.

55. B Prof. Dr. İhsan Ketin ülkemizde Jeolojinin Babası olarak anılır. 1948 yılında Kuzey Anadolu Fay Hattı'nın gerçek yapısını ortaya çıkaran çalışmasıyla da dünyada yankı uyandırmıştır. Ülkemizin doktora yapan ilk jeoloğudur. İhsan Ketin, yurdun çeşitli bölgelerinde bir çok çalışmalar yapmış ve 1948 yılında "Anadolu Bloku" adıyla bu çalışmalarını yayınlamıştır. Bu çalışması Almanya'da çok büyük ilgi görmüştür. Bundan ötürü de kendisine üst düzey bir ödül olan "Gustav Steinmann Madalyası" verilmiştir.

53. A İdarenin bütünlüğünü sağlayan iki tane hukuki araç bulunur. Bunlar hiyerarşi ve idari vesayetlerdir. Hiyerarşi, aynı tüzel kişiler ve aynı birim içinde görülürken, idari vesayet ise farklı tüzel kişiler arasında görülmektedir. A şıkkındaki Sanayi ve Teknoloji bakanlığı merkezden idarenin başkent teşkilatının temsilcisidir ve devlet tüzel kişisidir. TÜBİTAK ise yerinden idarenin hizmet yerinden kuruluşları arasında yer alır ve kamu tüzel kişisidir. Merkezden idarenin (devlet tüzel kişisi) yerinden idare üzerindeki denetim yetkisine idari vesayet denir. Diğer şıklarda verilenler arasında ise hiyerarşi bulunmaktadır.

MURAT YAYINLARI

56. E Karahantepe, Şanlıurfa ilinde yer alan arkeolojik bir alandır. Şehir merkezine 46 km uzaklıkta yer alır. Karahantepe 1997 yılında keşfedilmiştir. Neolitik dönemden kaldığı düşünülen iki yüz elliden fazla dikilitaşın bulunduğu alanda ilk kazı çalışmaları 2019 yılında başlamıştır.

57. D Kelime anlamı olarak “Yeniden Doğuş” anlamına gelen Rönesans, Avrupa dünyasında hayatın her alanında kültürel, sanatsal, bilimsel gelişmeyi ifade eder. Rönesans, orta çağ ve reformasyon arasındaki tarihi dönemdir. Rönesans teriminin kökeni Fransızca’dır fakat Rönesans ilk defa İtalya’da başlamıştır. Rönesans Fransa’da sanat, Almanya’da dini tablo ve resimler, İngiltere’de edebiyat, İspanya’da resim ve edebiyat alanında gelişmiştir.

59. A Münur Özkul, bir çok klasik filmde rol almış ve Türk insanın benliğinde iz bırakmıştır. En koç sevilen karakteri, Hababam Sınıfında oynadığı müdür yardımcısı görevi ile “Kel Mahmut” rolüdür.

MURAT YAYINLARI

58. C Atmosferde bulunan ve canlıların yaşamasını sağlayan en önemli gazlar; Nitrojen, Oksijen, Su buharı, Karbondioksit, Metan, Diazot monoksit ve Ozondur. Oksijen gazının kimyasal formülü “O₂” dir.

60. E Ağrıdaki Efsanesi romanı Türk roman ve hikaye yazarı Yaşar Kemal’e aittir.

MURAT YAYINLARI

COPYRIGHT © MURAT YAYINLARI LTD. ŞTİ.

Deneme Sınavının her hakkı saklıdır. Hangi amaçla olursa olsun, deneme sınavlarının tamamen veya bir kısmının Murat Yayınları Ltd. Şti.'nin yazılı izni olmadan kopya edilmesi, fotoğrafının çekilmesi, herhangi bir yolla çoğaltılması, yayımlanması ya da kullanılması yasaktır. Bu yasağa uymayanlar gerekli cezai sorumluluğu ve deneme sınavlarının hazırlanmasındaki mali külfeti peşinen kabullenmiş demektir.

Öneri ve bilgi için; 0312 231 31 21
www.muratyayinlari.com
facebook.com/muratyayincilik
dizgi@muratyayinlari.com